

lemmer eller enkelte af dem paatage sig et personligt Ansvar, f. Eks. ved at staa Del credere, for enkelte, omend kvantitativt betydelige Selskabsforpligtelser (jfr. det almindelig holdte Udtryk »Selskabets Forpligtelser«);

3) at ikke alene de egentlige Indskud, men ogsaa den ved disse tjente og opsparede (henlagte) yderligere Kapital (Reservefonds o. l.) hæfter for Forpligtelserne (jfr. Udtrykket »den ved deres Indskud dannede Selskabsformue«);

4) at de Selskaber, i hvilke Andelen i Grundkapitalen ikke er det bestemmende for Medlemmernes indbyrdes Berettigelse, falde udenfor Loven. Dette gælder altsaa navnlig de ovenfor i de almindelige Bemærkninger til Udkastet nærmere omtalte saakaldte »Selskaber med vekslende Kapital« (Forbrugs- og Produktionsforeninger, gensidige Forsikringsselskaber, Kreditforeninger o. s. v.). Naar man ikke med det norske Udkast har villet udtrykke denne Begrænsning paa den Maade, at Loven kun finder Anvendelse paa Selskaber: »hvis Kapital er bestemt«, skyldes dette navnlig den Betragtning, at der derved vilde aabnes en Adgang til at komme udenfor Lovens Regler, f. Eks. gennem en Vedtagelse om, at Kapitalen til enhver Tid skulde være saa stor, som Bestyrelsen skønnede fornødent, saaledes at denne ganske formløst kunde udvide eller formindske Kapitalen ved at optage nye Aktionærer eller ved at give Aktionærer Tilladelse til at udtræde medtagende deres Indskud, medens Selskabet dog iøvrigt havde Aktieselskabets Karaktermærker. Paa den anden Side ligger der ikke i Udkastets Udtryk: »paa Grundlag af deres Andel i Grundkapitalen (Aktiekapitalen)« nogen Hindring for i de af Loven omfattede Selskaber at vedtage en forskellig Berettigelse for forskellige Klasser af Aktieejere (Præferenceaktier, jfr. § 4, Nr. 4). Den derved skabte særlige Berettigelse for nogle Deltagere fremfor andre er netop bestemt paa Grundlag af deres særlige

Andel i Aktiekapitalen, der ogsaa indbefatter den Del af Selskabsformuen, som giver sammes Indehavere Fortrin fremfor andre.

§ 2.

For enhver, der er blot nogenlunde kendt med økonomiske Forhold, er det klart, at en Aktie, naar den, hvad der hos os er det almindelige, lyder paa en vis Sum, ingenlunde i sig selv repræsenterer en Værdi, som netop svarer til den paalydende Sum. Aktien er ikke Udtryk for en Fordring paa et bestemt Beløb, men for en Andelsret i Selskabets samlede Formue, som denne er til enhver Tid. Den enkelte Akties Størrelse bestemmes derfor logisk korrektest ved Angivelse af en vis Brøk. En saadan Angivelse vil ogsaa bidrage til hos det aktiekøbende Publikum at skærpe Opmærksomheden for Forskellen mellem Aktier, navnlig Præference- eller, som de undertiden ses kaldte, Prioritetsaktier, og Obligationer, som Selskabet udsteder for optagne Laan, og som give Indehaverne en Fordring paa Selskabet, som i Tilfælde af Selskabets Konkurs vil være at dække, førend der kan uddeles noget til Aktieejerne. Den nævnte Angivelse vil endog af og til indeholde en Opfordring for Aktiekøbere til at anstille en noget nøjagtigere Undersøgelse af det paagældende Selskabs hele Status og Konjunkturerne for dets fortsatte Virksomhed, medens de, hvor Aktierne lyde paa en bestemt Sum, lettere ville være tilbøjelige til at holde sig til deres Paalydende som et Udtryk for deres Værdi. Andre praktiske Hensyn tale dog afgørende imod et Paabud om, at Aktierne skulde lyde paa Brøkdele. Angivelse i Brøkdele hindrer nemlig ikke alene den lette Om sættelighed af Aktierne, men vanskeliggør navnlig Forhøjelse af Aktiekapitalen. Den er ogsaa hos os lidet tilvant og vistnok alene benyttet i smaa Selskaber, i hvilke man ikke ønsker at faa fremmede Deltagere ind. Derimod tilsige almindelige Ordens-